

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 226

25 . 10 . 1984 Tarihli ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/632)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-

1845/07433

28 . 11 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 28.11.1984 tarihinde kararlaştırılan «Katma Değer Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Teşvik belgesine sahip yatırımların Katma Değer Vergisi yönünden de teşvikini sağlamak ve yatırımcılara finansman imkânı sağlamak ve diğer yandan Katma Değer Vergisi Kanununun uygulanmasında çıkabilecek bazı meseleleri ortadan kaldırmak maksadıyla bu tasarı hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bilindiği gibi Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 4 üncü fıkrasının (g) bendi gereğince külçe altın teslimleri dahilde ve ithalde Katma Değer Vergisinden muaf tutulmuştur.

Ancak elindeki külçe altını mamul ziynet eşyası haline getirenler sadece işçilik için Katma Değer Vergisi ödemelerine karşılık, bu malları doğrudan doğruya satın alanlar, kanunla muaf tutulan külçe altın için de vergi vermek durumunda kalacaklardır.

Bu olumsuz durumu önlemek için bu madde ile sadece altından imal edilen maddelerle altın ihtiva eden süs, takı gibi ziynet eşyaları ile sikke altınlarının ithal ve dahilde tesliminde matrahın külçe altın bedeli dışında ödenen miktar olduğu hüküm altına alınmaktadır.

Diğer taraftan, tekel maddeleri ve benzeri bazı malların perakende satış fiyatı üzerinden tek aşamada vergilenebilmesini sağlamak amacıyla gerektiğinde özel matrah şekilleri tespit etmeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

Madde 2. — Katma Değer Vergisinin konusu katma değerlerdir. Her imalatçı ve satıcı katma değer yaratacağından vergi ödemesi ve dolayısıyla bu malları satın alırken ödediği vergiler nedeniyle istisnalar dışında Hazine'den alacaklı olmaması gerekir.

Bu nedenle, Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 2 nci fıkrasında % 10 oranına göre alınıp satılan maddeler için istisnaî hallerde doğabilecek bu alacakların iade edilmemesi hükme bağlanmaktadır.

Ancak, anılan Kanunun 28 inci maddesi hükmünün verdiği yetkiye istinaden Bakanlar Kurulunca vergi oranları indirilen maddelerin imalatçı ve satıcıları devamlı Hazineден alacaklı olacak ve alacak miktarları devamlı artmasına rağmen bu alacaklar iade edilmeyecektir.

Bu madde ile mükellefin haklı olarak doğacak alacaklarının iadesi öngörülmektedir.

Madde 3. — Kanunun 46 ncı maddesine eklenen 6 ncı fıkra hükmü ile yatırım mallarının ithalinde ödenecek Katma Değer Vergisinin belli esaslar içinde ertelenmesi öngörülmüştür.

Yatırımların teşviki amacıyla yapılacak erteleme, tahakkuk eden Katma Değer Vergisinin fiilen indirilmesi imkânının doğduğu döneme kadar uzayabilecektir.

Teşvik koşullarının ihlali halinde tahakkuk eden vergi, % 50 fazlasıyla uygulanacak tecil faizi ile birlikte tahsil edilecektir. Ertelene süresince zamanaşımı hükümlerinin işlemeyeceği de Kanunda açıkça belirlenmektedir.

Madde 4. — Bilindiği gibi tütün mamulleri, her türlü alkollü içkilerle bir kısım alkolüz içkilerden ve özütlerden alınan ek verginin bir miktarı Toplu Konut Fonuna aktarılmaktadır.

Ancak ek verginin düzenlendiği maddede Bakanlar Kuruluna söz konusu oranları indirme yetkisi verildiği halde yükseltme yetkisi verilmemiştir.

Getirilen değişiklikle gerektiğinde Toplu Konut Fonuna daha fazla kaynak temin edilmesi amacıyla Bakanlar Kuruluna ek vergi oranlarını 2 katına kadar artırma yetkisi verilmesi öngörülmektedir.

Madde 5. — Yürürlük maddesidir.

Madde 6. — Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/632

Karar No. : 93

3.12.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 28.11.1984 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve aynı gün Komisyonumuza havale edilen «Katma Değer Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 3.12.1984 tarihli 42 nci birleşiminde hükümet temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşüldü.

Bilindiği gibi, bir reform niteliğinde kabul edilen, vergi gelirlerinin artırılmasını amaçlayan ve Gelir Vergisinin tahsili ile ilgili otokontrolü de sağlayacak olan Katma Değer Vergisi yakın bir zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilerek kanunlaşmış bulunmaktadır.

Bu tasarı ile, Teşvik Belgesine sahip yatırımları Katma Değer Vergisi yönünden de teşvik etmek ve yatırımcılara finansman imkânı sağlamak, diğer yandan Katma Değer Vergisi Kanununun uygulanmasında çıkabilecek bazı meselelerin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde söz alan üyeler; Katma Değer Vergisi Kanununun uygulanmasına henüz başlanılmadığı halde muafiyet getirilmesinin sakıncalı olacağı gibi hususlarda endişelerini belirtmişler, bu görüş ve düşüncelerin ışığı altında hükümet temsilcilerine sorular sormuşlardır.

Hükümet adına yapılan açıklamalar ve sorulara verilen cevaplar dinlendikten sonra tasarının tümü benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin tasarı kapsamına alınarak değiştirilmesini öngören bir önerge Komisyonumuzca benimsendiğinden bu değişiklik tasarıya çerçeve 1 inci madde olarak eklenmiş,

Tasarının 1 inci maddesinin başında yer alan «24» rakamı yanlış yazıldığından yapılan redaksiyon ile «23» olarak düzeltilmiş ve çerçeve 2 nci madde olarak aynen,

Tasarının 2 nci maddesi 3 üncü madde, 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen,

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 60 ıncı maddesinin 6 ncı fıkrasında değişikliği öngören tasarının 4 üncü maddesi verilen bir önerge kabul edilerek sözü edilen 6 ncı fıkrada yer alan «ayrı ayrı iki katına» ibaresi «ayrı ayrı üç katına» şeklinde değiştirilip çerçeve 5 inci madde olarak,

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısına 6 ncı madde olarak yeni bir madde eklenmesine ilişkin önerge benimsenip çerçeve 6 ncı madde olarak,

Tasarının yürürlük ile ilgili 5 inci maddesi, iki yeni maddenin ilavesi nedeni ile 7 nci madde, yürütme ile ilgili 6 ncı maddesi de 8 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Metin Emiroğlu</i> Malatya	Başkanvekili <i>Aycan Çakıroğulları</i> Denizli	Sözcü <i>Alaattin Fırat</i> Muş
Kâtip Üye <i>Kadir Demir</i> Konya	<i>Ahmet Akgün Albayrak</i> Adana	<i>Mehmet Deliceoğlu</i> Adıyaman
<i>Nabi Sabuncu</i> Aydın	<i>M. Fenni İslimyeli</i> Balıkesir (Karşı Oy Yazım Eklidir)	<i>Ahmet Şamil Kazokoğlu</i> Bolu
<i>N. Oğuzhan Artukoğlu</i> Burdur	<i>İlhan Aşkın</i> Bursa	<i>C. Tayyar Sadıklar</i> Çanakkale (Karşı Oy Yazım Eklidir)
<i>Ünal Akkaya</i> Çorum	<i>İsmail Şengün</i> Denizli (Karşı Oy Yazım Eklidir)	<i>Ahmet Sarp</i> Diyarbakır (Tümüne Karşıyım)
<i>Türkân Turgut Arıkan</i> Edirne	<i>Togay Gemalmaz</i> Erzurum	<i>Mustafa Rıfkı Yaylalı</i> Erzurum
<i>M. Hayri Osmanhoğlu</i> Gaziantep (Tümüne Muhalifim)	<i>İbrahim Fevzi Yaman</i> Isparta	<i>Özdemir Pehlivanoğlu</i> İzmir
<i>İbrahim Özbiyık</i> Kayseri	<i>Erol Ağaçlı</i> Kırklareli (1 ve 6 ncı maddeler içtüzüğün 36 ncı maddesi ile çalıştığından muhalifim)	<i>Mehmet Budak</i> Kırşehir
<i>İsmet Ergül</i> Kırşehir	<i>Fahrettin Kurt</i> Trabzon	

KARŞI OY YAZISI

KDV Kanununun yürürlüğe konmasında acele edilmiştir. Nitekim bu Kanunla KDV uygulamaya girmekten değiştirme yoluna gidilmektedir. Bir geçiş dönemi tanıyarak, bu gibi değişikliklerin toptan yapılması daha uygun olacaktır. Aksi halde 1985 yılında KDV uygulamasında büyük güçlükler çıkacaktır.

C. Tayyar Sadıklar
Çanakkale

KARŞI OY YAZISI

1. Tasarı Katma Değer Vergisinin 1985 bütçe hâsulatında kayba neden olacaktır. Bu kaybı telafi edecek bir gelir kaynağı gösterilmemiştir.

2. Hükümet tarafından sunulan tasarıya İçtüzüğün 36 ncı maddesine aykırı olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda yeni maddeler eklenmiştir.

3. Bu tasarı Katma Değer Vergisi Kanununun ne kadar aceleye getirildiğini göstermekte ve ham bir tasarı niteliğinde görülmektedir. Bu nedenlerle tasarıya katılmamız mümkün değildir.

İsmail Şengün
Denizli Milletvekili

Fenni İslimyeli
Balıkesir Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

25.10.1984 Tarihli ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 24 üncü maddesine aşağıdaki «e» ve «f» fıkraları eklenmiştir.

«e) Altından mamul veya altın ihtiva eden ziynet eşyaları ile sikke altınların teslim ve ithalinde matrah, külçe altın bedeli düşüldükten sonra kalan miktardır.»

«f) Maliye ve Gümrük Bakanlığı işin mahiyetini göz önünde tutarak özel matrah şekilleri tespit etmeye yetkilidir.»

MADDE 2. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«2. Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tabi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU METNİ

25.10.1984 Tarihli ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki (c) bendi ile 4 üncü fıkrasına (1) bendi eklenmiştir.

b) Harp, silah, araç, teçhizat, makine cihaz ve sistemleri ile bunların yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçaların Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı ile Emniyet Genel Müdürlüğüne teslimi,

c) Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin (27.09) tarife pozisyonunda yer alan hampetrol ile (27.10) tarife pozisyonunda yer alan akaryakıt ve yağların, (38.19.29) tarife pozisyonuna giren yalnız petrol istihsalinde kullanılan kimyevî müstahzarlar ile (34.02, 38.19) yalnız makine yağı istihsalinde kullanılan katkı maddeleri (additifler) nin Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ihtiyacı için bu kuruluşlara veya gerek göstermeleri üzerine bu kuruluşların akaryakıt ikmalini yapan müesseselere teslimi.

1) Net alanı 150 m²'ye kadar konutların teslimi ile konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri,

MADDE 2. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 23 üncü maddesine aşağıdaki «e» ve «f» fıkraları eklenmiştir.

«e) Altından mamul veya altın ihtiva eden ziynet eşyaları ile sikke altınların teslim ve ithalinde matrah, külçe altın bedeli düşüldükten sonra kalan miktardır.»

«f) Maliye ve Gümrük Bakanlığı işin mahiyetini göz önünde tutarak özel matrah şekilleri tespit etmeye yetkilidir.»

MADDE 3. — Tasarının 2 nci maddesi 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Şu kadar ki 28 inci madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen maddelerle ilgili olup indirilemeyen vergi iade olunur.

MADDE 3. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 46 ncı maddesine aşağıdaki 6 ncı fıkraya eklenmiştir.

6. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından verilen teşvik belgelerinde gösterilen yatırım mallarının ithalinde ödenmesi gereken Katma Değer Vergisi, bu verginin fiilen indirilmesinin mümkün olacağı tarihe kadar ertelenir. Bu ertelemede 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun süre ve tecil faizi ile ilgili hükümleri uygulanmaz. Şu kadar ki yatırımın teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde ertelenen vergi, tahakkuk ettiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tespit olunan ilgili yıllar için geçerli tecil faizleri % 50 zamlı uygulanmak suretiyle tahsil edilir. Erteleme süresince zaman aşımı işlemez.

MADDE 4. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 60 ncı maddesinin 6 ncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

6. Ek vergiye tabi vergi nispetlerinin her birini ayrı ayrı iki katına kadar artırmaya veya sifıra kadar indirmeye ve tekrar kanunî seviyelerine getirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

MADDE 4. — Tasarının 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 60 ncı maddesinin 6 ncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«6. Ek vergiye tabi vergi nispetlerinin herbirini ayrı ayrı üç katına kadar artırmaya veya sifıra kadar indirmeye ve tekrar kanunî seviyelerine getirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.»

MADDE 6. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 1 inci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«2. Telafi edici vergilendirme usulünde Katma Değer Vergisi, mal alış bedellerine mal alışları sırasında, kanunî vergi nispetinin % 30 fazlası tutarındaki nihaî vergi nispeti uygulanmak suretiyle hesaplanır.»

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5. — Bu Kanunun Bakanlar Kuruluna yetki veren hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri 1.1.1985 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 7. — Tasarının 5 inci maddesi 7 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 6 ncı maddesi 8 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

28 . 11 . 1984

Başbakan

T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

S. N. Türel

Devlet Bakanı

A. Karaevli

İçişleri Bakanı

Y. Akbulut

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. V. Dinçerler

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Adalet Bakanı

M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı

V. Halefoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

C. Büyükbaş

Devlet Bakanı

A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı

İ. Özdağlar

Millî Savunma Bakanı

Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı

M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Kalemli

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. Taşçıoğlu